

Előzetes a Hatos 2010.06. 11-i adásához

Mottó: nyitott szemmel álmodunk.

A mai műsor az emberiség 4000 éves szenvedélyéről, a labdarúgásról szól. Először Kínában a sárga császár katonái játszották, hogy a vitézeket fegyelemre, ügyességre, közösségi szellemre neveljék. Idővel, északi barbárokat: *hunokat (!)* fogadtak fel a játék oktatóiként. A szabálytalankodókat leküldték a pályáról és „közönséges fickó” névvel illették. I.e. 200 körül már a nők is kedvvel üzték. Vers született róla, egy részlet: „*A labda kerek, mint az ég, a Pálya négyszög, mint a Föld., és a bőrgömb száll, mint a Hold*” Slussz-poén: „*Ősök szép szabálya szerint*”.

A mai vendég két sport-újságíró, a futball elméleti és gyakorlati művelője: Murányi András és Hegyi Iván. Rettegett név mindkettő a honi foci mocsárvidékén. Jobbára a vérével foglalkozunk, de rátekintünk a magyar válogatott legutóbbi mérkőzéseire is. Elemezzük, esélyekről szólunk, példákat mondunk a világbajnokság múltjáról és jelenéről. Telefon-interjú készül egy hazai futballistával, aki a múlt században még játszott kint, vérében. Pengés játékos volt, megkérdezzük tőle – Bognár György 50-szeres válogatott játékos -, hogy mi lesz a fő: az ész vagy az erő?

És ha még lesz rá idő, akkor ismét jöhet játék, egy fura jogeset megoldása. Lesz köze a futballhoz és a szurkoláshoz.

Műsorvezető: Kolláth György

Tervezett adásmenet a Hatos 2010.06.11-i műsorához

Üdvözlöm a KR hallgatóit. A mikrofonnál Kolláth György. Ez az adás felvételről megy. Ennek oka a témája, és a dolgok egybeesése. Adásunk kezdetéig befejeződhet a futball-véré nyitó mérkőzése. Addig, aki szereti a futballt – a stúdióban ülőket is beleértve – nem rádiózik, hanem meccset néz. Fúj a bíró: ideje átkapcsolni hozzánk!

Ma az emberiség 4000 éves szenvedélyéről beszélgetünk. Először Kínában a sárga császár katonái játszották, hogy a vitézeket fegyelemre, ügyességre, közösségi szellemre neveljék. Idővel, északi barbárokat: *hunokat (!)* fogadtak fel a játék oktatóiként. Időszámítás előtt 200 körül népi sportágként már a nők is kedvvel üzték. A szabálytalankodókat leküldték a pályáról és „közönséges fickó” névvel illették. Vers született róla, íme, egy részlet: „*A labda kerek, mint az ég, a Pálya négyszög, mint a Föld., és a bőrgömb száll, mint a Hold*” Slussz-poén: „*Ősök szép szabálya szerint*”. Boldog békeidők, katonáknak kifundálva!

Magyarországon a labdarúgás 3500 évvel később jelent meg. Őseink kezdetben métáztak és szél-laptáztak. Később kitanultuk a labdarúgást. Volt úgy, hogy tőlünk tanult a világ focizni. Elmúlt. A műsorunk címe: Hatos. Az igazi „hatos” mégis inkább az volt, amely a minap az amszterdami Arénában földre vitte a foci-csapatunkat. **Ott, ahol a Hatos megáll:** ez már nem egy megénekelt villamos-megálló, hanem a labdarúgás hazai mérföldköve. Kegyeleti okból a futball honi mutációját marginálisan érintjük: betudva oda, ahová való.

Ámde, amúgy *a világ második legjobb dolgáról* lesz szó. Az eufória egy hónapnyi forrásáról: a labdarúgásról és annak 4 évenkénti fiesztájáról beszélgetünk. Rákérdezhetnek a sztoikusok vagy a szkeptikusok, hogy na jó, de melyik az első legjobb dolog a világon? A szkeptikusoknak a szkepszis, a sztoikusoknak a rendíthetetlen nyugalom. A többieknek talán a pénz, a politika, a paprikáskrumpli, a pia (félre ne hallják: a szeszital) vagy a Pink Floyd? Ki-ki választhat. A 2-es szektorban ne kérdezzék, hogy kicsoda az a ki-ki! /Nekem: ma már a nevetés./

A mai vendég két remek sportember, sport-újságíró, a futball elméleti és gyakorlati művelője: Hegyi Iván és Murányi András. Rettegett név mindkettő a honi foci mocsárvidékén. Pl. *Rettegett Iván vagy Iván, a Rettentő: maga a történelem és egy művészi ábrázolás. Van reinkarnáció.* Murányi András tévé-kritikáit olvasva pedig az jut eszünkbe, *hogy bizony a szív az agyban székel. Szia Iván és András: köszöntelek Titeket.*

Időzzünk hazai közegben egy picit! Mondjátok: miért van a focivezetőinknek állandó csóllátása? Miért ellenség az, aki a silány produkciót szóvá teszi? Miért az újságíró dolgozik vidéki városból, miért nem a futballista? *Nos? Iván?! És szerinted, András!?* Véleményem szerint a hazai futball öt markáns válságjelet mutat, és már sok éve. Ezek: szakmai, irányítási, közgazdasági, morális és jogi krízis van. Ebben a helyzetben (szinte) mindegy, hogy ki a kapitány vagy az MLSZ elnök.

Az ókorban a rossz hírt hozó katonát leölték. Vissza a gyökerekhez még mindig!? Például, a legutóbbi német-magyar meccs előtt ömlött a hivatalos bizakodás: nyerhetünk! A 0:3, avagy az 1:6 után meg egy önálló mosolya vagy egy hihető mentsége nem volt a futball-vezetőknek. Pedig mondhatták volna: amit láttunk, konyhai fejlődés-történet. *Így lesz a válogatott felfújtból válogatott becsinált.* A magyar válogatott olyan, mint egy csontváz: nincs vér a pucájában. *Mit szóltok hozzá? Még valami: a csúf vereség vajon emeli bármelyik sztár-focistánk piaci értékét? Ha rontja, vajon érdemes a válogatottba jönnie? Így vágunk neki az ősi selejtezőknek?*

Másutt is érdes a hang kudarc esetén. Fejlett futball-kultúrával megáldott országok nem nevetetik ki magukat részrehajló mentség-kereséssel. Mi itt és ma elfogulatlanul focihatunk, mert a nemzeti csapatunk nincs ott Dél-Afrikában. Nem oda való. *Iván és András: jobbak vagyunk-e akármelyik dél-afrikai kvalifikálnál: ha igen, miben és mennyire?* A filozófus tanítása: szép az, ami érdek nélkül tetszik. Könnyű nekünk.

Nemrég összehoztam egy fura szerkesztést. Egyazon dvd-lemezre vettem fel a BL-döntő és a magyar NBI bajnoki címét eldöntő mérkőzését. Nem sportból, hanem mert 4 órás lemez adott volna esélyt az előbbinél a hosszabbítást is rögzíteni. Nem kellett: az Inter 2:0-ja sima volt. Nem így a Lokié. Mármost: ha örömkönyveket ejtenék egy hazai meccs pár szép megmozdulása láttán, akkor az Inter és a Loki mérkőzésének a különbségével hűtöm le magamat. Néha tényleg csak a legjobb az elég jó. Ezzel kötünk át a futball-vébére, előtte pedig a vendégeink bemutatására!

Előre szólok: pörgős műsorral lehet számítani. A dinamikus beszédet érdemes gyorsan hallgatni. Diákjaim poénja: az előadásom olyan, mintha folyton Braziliában futball-meccset közvetítenék. (Hát, nem merném kipróbálni.) Stúdióbeli sportbarátaim is lendületesek: az újságban és a pályán egyaránt. Iván kitűnő, ámbátor éles-eszes tudósításokat és nosztalgikus sport-történeti elemzéseket ír. András kiszúrja, tollhegyre tűzi a futball fonákságait, de interjúi is elsőrangúak - szerintem. *Volt vagy van közös fellépésetek: a pályán vagy a szerkesztőségben? És ha igen: egymás mellett vagy egymás ellen is játszottok, a gyepen vagy pl. lábtengőben? Kérek egy-egy friss példát az aktuális munkáitokról?!*

Röviden bemutatom az urakat. Hegyi Ivánról azt tartja a „szakma”, hogy még ma is beférne némelyik csapat kezdő 11-ébe? *András, Szerinted is? Iván: Te melyik poszton játszol szívesen? Tanácsom: az évek múltával legyél állóbekek! Területet védjél, mert az nem mozog!* Készítsünk együtt egy hangos névjegyet Hegyi Ivánról! Kezdetnek besegítek: bruttó 56 éves vagy, de ez nettó 45+áfa, utóbbi visszaigényelhető. Neked a szeptember 11. mást jelent, mint egy amerikainak. *Mit is? Gyermekeid iskola-társai, barátai bácsiznak már Téged? Irodalmi átkötés: nemsokára megkaphatod az ifjaktól, hogy **csókolom, Ványa bácsi!** Felér egy áramütéssel. 33. éve vagy újságíró: több évtizede hűséges a Népszabadsághoz és a futball világeseményeihez. *Köteteid száma? Hogy állsz a ma kezdődő véré könyvének megírásával? Otthon már izzik a szövetszerkesztő?!**

Murányi Andrásról jó tudni, hogy 35 éves író- és tanár-ember. Sportújságíró, publicista, tévé-kritikus, lapszerkesztő és média-iskola műhelytanára. Valamikor, még a múlt században a fociban ifi-válogatott kerettag volt, nagy nevekkel játszott együtt. *Kikkel is, és milyen poszton? Ma jobbára, de nem csak az atlétika és a kajak-kenu versenyek tudósítója. Hanem mi még? És melyik a kedvenc? Szurkolói rigmus az, hogy **sikeredző!** Urak: van ilyen az újságíróra nézve is? Legyen? Otthon, a családban ragyogó név a Milán: nem igaz? Ha volna cicád, gondolom, azt meg Silvio-nak hívnák?*

Apropó! Sokszor látlak-hallak élőben, a médiában mindkettőtököt: *nem akarnátok velem helyet cserélni? A talárt, a számlatömböt ingyen kölcsönadnám.*

A futball-értő és -imádó urakkal ma fejben „focizunk”. Senkinél szebben nem tudunk olvasni. Nem lapszemlét tartunk, hanem összefüggéseket, érdekességeket keresünk. Arra leszünk kíváncsiak, hogy pl. a helyszín miatt éppen Dél-Afrika: ez kinek kedvez, kinek hátrányos? Iván készül oda menni: *milyen ország ez 45 milliós, működő afrikai demokrácia?* A napokban jelent meg Clint Eastwood új sportfilmje: A legyőzhetetlen. Aktuális és lenyűgöző. Önmagukról mondják benne: *A Szivárvány Nemzet!* *Iván: kell félni ott Neked bármitől?*

Pillantsunk rá a főbb csoportokra és csapatokra, jó előjeleket és baljós ómeneket keresve: Dungától Maradonán át Domenech-ig. Meglepetést ki szimatol? Váratlanul kieshet..., váratlanul továbbjut.....? Merünk tippelgetni? Játék mindössze!

Például, lesz olyan csapat, amelyiknek szintén rúg egy hatost a holland gárda? Vagy inkább bunker-focira számítsunk? Európa vagy Amerika a favorit? Legalább, Ti ketten egyetértetek ebben? Prognózis is jöhet: ki(k)től várható nagy kiugrás? Argentína vajon másodhegedűs lesz: angolok, olaszok menetelése vagy vesszőfutása várható? Szomszédaink, régióink helytállásáról mi vélhető?

Most kb. félidő van nálunk is. Nincs veszélyesebb egy szomjas sport-újságírónál. Kortyolunk egy kevés kristályvizet, és tartunk pár perc kereskedelmi szünetet.

Afrikába obligát téma a szurkolói divat, s benne a vuvuzéla? András, *tetszik Neked, kérjünk egyet Ivántól?!* Praktikus! Ha bántanák Ivánt az öreg focisták, csak fújna egyet a kürtjébe, aztán közösen fújhatnák. Ilyenre is

volt már példa. Egy lelkes bandát úgy hívtak, hogy „Szívós-fűvós”. Művészi átköltéssel mondhatnánk: zümmögő kórust is. Lesz új gólöröm divat? Várható szabály-módosítás, szigorítás, mint volt pl. korábban a mezhúzás büntetésével? Megint lesz pontrúgásnál kik-boksz bemutató a 16-oson belül? Mit várhatunk a játékevezetőktől? Miért nem lesz Sólyomszem, hogyan állnak helyt a magyar bírók? Jócskán eltérő a sikeres csapatok otthoni díjazása: pl. egy Rooney-t hogyan érint csúcsgázi? Robben fájós bal lába vajon mennyit ér?

És, ha már a sztároknál tartunk, készültünk egy kis meglepetéssel is. Rövid telefon-beszélgetést rögtönzünk egy 1986-os hazai kiválósággal: Bognár Györggyel. Kérdés: Készül-e odautazni? Ki az ő favoritja? Mit nem adna azért, ha ő és csapata ma is ott lehetne? Ész vagy erő dominál? **Köszönjük.** Magyar mondás: nem adnám egy vak lóért, ha ott lehetnék. Nem leszek, vizsgáztatok: beüzemelem a sárga meg a piros lapot!

Nosztalgizálunk: mindkettőtöknek van régi szép példája, vb-sztorija? Magyar vonatkozású is, meg másféle?! Tessék!

Aggódo kérdés: rendben lesz vajon a meccsek és a csapatok biztonsága? A németek máris cidriznek. Igaz story: anno készült egy interjú egy világesemény biztonsági főnökével. Előtte az asztalon 3 mobil-telefon kinézetű ketyere. Riporteri kérdés: hogy tud egyszerre 3 mobilon kommunikálni? Válasz: csak egy a telefon, kettő biztonsági kód-indító? Micsoda? Hát, pl. ez itt, sűgja a pasi, Patriot-rakéták beélesítésére szolgálna. Szép új világ!

Illik a magyar futball világbajnoksági jövőjét szóba hozni. Szerintetek, ha beérnek az akadémiák, mikor és mire számíthatunk? És, ha már a jövőbe pillantottunk: kit vártok a döntőbe? Iván:.... András:... Tippem: Brazília-Spanyolország.

A műsor sok spontán dumája - reméljük – nem veszi el az időt a játéktól. Tehát: a május végi Hatosunk jogi példa megoldása következik. Emlékeztetőül: valahol, Délen a zsaruk elkapnak egy szabálysértőt. Nincs nála sem igazolvány, sem pénz. Hogy tudná a közeg kifejezni rosszallását, amikor még a baksisra sincs esély?! Válasz: betuszkolják a rendőrautóba, és kiviszik a sivatagba, úgy 40-50 kilométerre. Mire hazagyalogol, ha egyáltalán hazaér, rájön, hogy mit ér a szabály. A rendőri intézkedés nem jogállami, ámde hatékony.

Zárásul: ismét egzotikus életkép következik, játékra invitálva a vendégeket és a hallgatót. Mottó: a nem szabad és a nem lehet két külön világ. /Honi bürokráciánk harmadát megtakaríthatnánk, ha legalább ezt felismernénk./ A színhely ugyanaz, a korábbi, nem európai főváros, ahol szigorú szesztilalom van érvényben. Elvben a sör is tabu. Igenám, de királyi érzés legurítani egy-két fiolával meccsnézés közben – még a bennszülötteknek is! Mit tesz ilyenkor a találékonyság? Venni, inni, ismételni és megúszni: ez ott a kérdés. És a válasz?

Szerintetek? Iván absztinens: honnan tudná. András nyerhet: nem véletlen, kedves neje jogász. Borítékolt válasz: elvben nincs üvegviszaváltó, miért is lenne?! Az üres sörös üveg azonban a titkos jelvény, egyben a cserejogcím valutája zug-helyeken. A váltás pénzzel és üveggel, egy az egyben történik. Ott bezzeg nem dobálóznak sörös-üveggel a huligánok./ Talán, máskor (is) lesz agy-próba-játék. Minden további szellemes kérdést-választ a neten köszönettel fogadunk.

Köszönöm, hogy itt voltatok, és hajrá magyar bírók: Ivánnak meg jó utat! Köszönöm a rádió technikai stábjának: Árva Brigittának és Burger Lajosnak is a segítő közreműködést. Megköszönjük a hallgató figyelmét: Hegyi Ivánt, Murányi Andrást, Kolláth Györgyöt hallották. A viszont hallásra!